

MAK-257

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

December - 2022

Sanskrit : Paper-CE-303

(बुद्धचरितम् उच्छ्वास-१)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेना श्लोकोभांथी गमे ते ऋश श्लोकोनो अनुवाढ करो : १८
- (१) वंशश्रियं गर्भगतां वहन्ती प्राचीप कल्ये विरराज राज्ञी ।
सा शोकमोहक्लमवर्जितापि घनं वनं गन्तुमियेष देवी ॥
- (२) ततः प्रसन्नश्च बभूव पुष्यस्तस्याश्च देव्या व्रतसंस्कृतायाः ।
पार्श्वात् सुतो लोकहिताय जज्ञे निर्वेदनं चैव निरामयं च ॥
- (३) अमानुषी तस्य निशभ्य शक्तिं माता प्रकृत्या करुणार्द्रचित्ता ।
प्रीता च भीता च बभूव देवी शीतोष्णमिश्रेव जलस्य धारा ॥
- (४) शमेप्सवो ये भुवि सन्ति सत्वाः पुत्रं विनेच्छन्ति गुणं न कश्चित् ।
त्वत्पुत्र एषोऽस्ति कुलप्रदीपो नृत्योत्सवं त्वद्य विधेहि राजन् ॥
- (५) दृष्ट्वासितं त्वश्रुपरिप्लुताक्षं स्नेहात्तनूजस्य नृपश्चकम्पे ।
सगद्गद् बाष्पकषायकण्ठः यप्रच्छ स प्राञ्जलिरानताङ्गः ॥
- (६) भवनमथ विगाह्य शाक्यराजो भव इव षण्मुखजन्मना प्रतीतः ।
इदमिदमिति हर्षपूर्णवक्त्रो बहुविधिपुष्टियशस्करं व्यधत ॥

२ नीयेनामांधी कोईपडा त्रशा असंढर्भ समजावो :

१७

- (१) दीप्त्या च धैर्येण च यो रराज बालो रविभूमिवावतीर्णः ।
- (२) लोकस्य मोक्षाय गुरौ प्रसूते शमं प्रपेदे जगद्व्यवस्थम् ।
- (३) विहाय चिन्ता भव शान्तचित्तो मोदस्व वशस्तव वृद्धिभागी ।
- (४) निमंत्रयामास यथोपचारं पुरा वसिष्ठं स इवान्तिदेवः ।
- (५) जगत्वयं मोहमतो निहन्तुं ज्वलिष्यति ज्ञानमयो हि सूर्यः ।
- (६) लोकस्य संबुध्य च धर्मराजः करिष्यते बन्धनमोक्षमेषः ॥

३ बुद्धयरितना साहित्यस्वरूपनी यर्था करो.

१७

अथवा

३ 'भगवत्प्रसूति' सर्गनुं समीक्षात्मक रसदर्शन करो.

१७

४ टूंकनोंध लभो : (कोईपडा बे)

१८

- (१) कुमार जन्मनुं गौरव
- (२) अश्वघोषनुं जवन
- (३) महर्षि असितनी लविष्यवाशी
- (४) ब्राह्मणो अने राजा शुद्धोधननो संवाद

MAK-278

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

December - 2022

Sanskrit : Paper-CE-304

(काव्यप्रकाशः उल्लास-१,१०)

(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनामांथी गमे ते त्रश संदर्भ सडित सभज्ञवो : १८
- (१) एतद् विलक्षणा तु कविवाङ्निर्मितिः ।
- (२) त्रयः समुदिताः न तु व्यस्ताः तस्य काव्यीस्याभवे निर्माणे समुल्लासे च हेतुः न हेतवः ।
- (३) क्वचित् तु स्फुटालंकारविरहेऽपि न काव्यत्वहानिः ।
- (४) शब्दचित्रं वाच्यचित्रं अव्यङ्ग्यंत्ववरं स्मृतम् ।
- (५) संभावनमथोत्प्रेक्षा प्रकृतस्य समेन यत् ।
- (६) अत्राभिधाया अनियन्त्रणाद् द्वावायर्कभूपौ वाच्यौ ।
- २ काव्यशास्त्रना संप्रदायो विशे विस्तृत नोध लभो. १७
- अथवा
- २ भम्मटे आपेला काव्यना प्रयोजनो विगते यर्यो. १७
- ३ (अ) टूंकनोध लभो : (गमे ते अेक) ८
- (१) काव्यप्रकाशनो भंगलश्लोक
- (२) काव्यनो डेतु
- (३) भम्मटनी विद्वता

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે અલંકાર લક્ષણ, ઉદાહરણ સહિત
સમજાવો :

(૧) ઉપમા

(૨) સમાસોક્તિ

(૩) રૂપક

(૪) સ્વભાવોક્તિ

૪ મહમ્મટે આપેલ કાવ્યલક્ષણની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

૧૭

અથવા

૪ કાવ્યના પ્રકારોની વિસ્તૃત સમીક્ષા કરો.

૧૭